Nro 272.
D. 15. Listopada.
WTOREK.
ROK 1825.

# KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
*Hołd Xiążąt Mazowieckich, Królowi Pols: 1425.*

## NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

*Artykuł nadesłany.* — *z Obserwatorjum Króle: Warsza: Uniwersytetu.* Dnia 25 m. i r. b. przypada *cząstkowe zaćmienie Xiężyca* tu w części widzialne. Opozycja *Xiężyca* przypada o godzi: 5 min: 34 sekun: 45 (z południa). W tej chwili długość *Xiężyca* (longitudo lunae) wynosi 8 zna: 3 st: 9 min: 1 sek:. Szerokość zaś północna *Xiężyca* (latitudo borealis lunae) wynosi 47 min: 45 sek:. Początek zaćmienia będzie o godzi: 4 min: 38 sek: 50, dla *Warszawy* widzialnem niebędzie, gdyż wschód *Xiężyca* nastąpi dopiero o godzi: 5 min: 29 sek: 3. Srodek zaćmienia przypada o godzi: 5 min: 34 sek: 51. Koniec zaćmienia o godzi: 6 min: 31 sek: 10, przeto dwa ostatnie szczegóły zaćmienia widzialne będą dla *Warszawy*. Wielkość zaćmienia wynosi 2 całe i 46 minut calowych. — *Nota*, szczegóły powyższego zaćmienia liczone są w czasie średnim na tutejszy południk.

Starożytne iest przysłowie że S. *Marcin* przybywa na *białym koniu*, czyli że w tym dniu zwykle iuż zaczyna się *zima*. Lecz w roku bieżącym, Dzień S. *Marcina* był pogodny, w południe było 11 stopni ciepła które trwa dotąd. —

Sposób przez doświadczenie udowodniony utrzymania *Koni* w iak najlepszym stanie: „Gdy *Koń* przestaie ieść obrok, trzeba wziąść pozostałe w żłobie *ziarka owsa*, i temi *koniowi* grzbiet nacierać.“

Jedna z *Dam Polskich* obecna teraz w *Paryżu* donosi, że tam teraz zaczyna być najmodniejszym tańcem *Mazurek*; w tymże liście donosi że JPanna *Antonina Palczewska* iuż do 2ch znakomitych domów iest zamowioną do dawania lekcji *Mazurka*.

*Artyści Teatru Naro*: sposobią się do przedstawienia nowego Dramatu, pod tytułem *Precjoza*. Sztuka ta napisana przez Reżysera Teatru Królewskiego Berlińskiego P. *Wolfa*, iuż od 3 lat na wszystkich teatrach niemieckich z nadzwyczajnem upodobaniem iest widzianą i również iak *Frejszyc* poprawiła kassowe interessa wielu Teatrów. Łączy do scen nader interessuiących, okazałość. Ozdobiona iest oraz uwerturą, marszami, śpiewką, a nadewszystko przyiemnemi chorami kompozycji *Webera* autora muzyki *Frejszyca*. To dzieło iest na polski ięzyk przełożone wierszem.

Wexlarze, *Dukaty Holenderskie* ważne kupuią po zł: 20 i gr: 10, przedaią po zło: 20 i pół. *Frydrychsdory* kupuią po zł: 33 i 3 srebrne grosze, przedaią po zł: 34 i pół. *Assygnaty Ross*: 100 Rubli kupuią po zł: 179, przedaią po zł: 180. Na złocie Pols: daią 1 od 100.

Wyszło z druku dziełko wierszem pod tytułem: *Szybkobieg*, dostać go można za gro: 15, we wszystkich Kantorach *Kurjera War.*

W nowo założonym Kantorze Loterji *Klasycznej* i *Liczbowej* przez *Mauryca i Jakubowskiego* w Domu Towarzystwa Przyiciół Nauk na rogu *Nowego Swiata*, w wczorajszem ciągnieniu Loterji Licz: między wielu wygrane-

mi, znowu wygrano zł: 1,488 na *Terno* złożone z Numerów 18. 41. 60.

*Artykuł nadesłany.* — Doniesionem było onegdaj, że niegdyś znajdował się w *Warszawie Chirurg*, zasilaiący ubogie rodziny potrawami w niektóre święta; to mi podało sposobność do ogłoszenia że i teraz są również *serco litościwe*. Obowiązałam się niewymieniać nazwiska mego *dobroczyńcy*, lecz niezłamię obowiązania się, gdy doniosę że z łaski iednego z tutejszych *Lekarzy*, doznaię ciągłego wsparcia; opuszczona od wszystkich, ofiara srogiego losu, znalazłam dobroczyńcę, który niemaiąc żadnego związku z moią rodziną, iedynie przekonawszy się o istotnie nieszczęśliwym losie moim, opatruie żywnością, płaci komorne, i ratuie w chorobie opłacaiąc nawet lekarstwa. Bóg niech mu wynadgrodzi i niech podobnych dobroczyńców pomnoży, dla pocieszenia prawdziwie nieszczęśliwych. A. S. Wdowa.

Czytamy w *Petersburskiej gazecie handlowej*, „Od kilku lat skarżą się Właściciele dóbr na zmniejszenie dochodów, kupcy na mały odbyt, a wszyscy w ogóle na zniżone ceny płodów i roboty. Następuiące więc tylko są w naszej mocy środki poprawienia złego: *Porządek, oszczędność i ciągły postęp w wyszukiwaniu coraz nowych gałęzi produkcji*. Składajmy dzięki Rządowi, iż całą Administracją kraiu ciągle utrzymuie bez pomnażania ciężarów, naśladujmy więc iego oszczędność. Nareszcie pokrzepiajmy się nadzieią, że stan ten zwolna ustać musi. Nie wzmiankuiąc bynajmniej najważniejszych artykułów wywozu iakiemi są *len* i *konopie*, tudzież pomniejszych iako to: *drzewo, potaż, olej, siemie, zboże, miedź, żelazo*, i t: d: to tylko namienimy, że według ostatnich doniesień, wyprowadzono łoiu 3 miljony pudów, co stanowi kapitał, wraz z cłem przeszło 30 miljonów rubli. Zdaie się zaś iż Artykuł ten co raz większego odbytu nabierać będzie."

*Z Taganrogu 24 Września.*

N. Cesarz Jegomość bawi tu w pożądanym stanie zdrowia. D. 21 b. m. zgromadzenie kupców miasta *Taganrogu* dało bal, który zaszczycony był obecnością Jego Cesarskiej Mości. D. 23 o godzinie 5tej z południa Najiaśniejsza Cesarzowa Jmość *Elżbieta*, w pożądanym stanie zdrowia przybyła do *Taganrogu*. Monarcha spotkał Najiaśniejszą Panią na pierwszej stacji od miasta, zkąd w iednej karecie razem wjechali do miasta, i spotkani byli u rogatek przez Policmajstra, przy wielkiem zgromadzeniu ludu, i zaprowadzeni do cerkwi S. *Alexandra Newskiego* Greckiego Jeruzalemskiego Klasztoru, gdzie spotkani zostali przez Duchowieństwo, Jeneral: Gubernatora, Hrabiego *Worońcowa*, Naczelnika miasta z urzędnikami, z cerkwi Najiaśniejsi Cesarstwo Jmość udali się do pałacu, wśród okrzyków radośnych *Ura!* bez końca powtarzanych przez lud w wielkiej zgromadzony liczbie. —

## *ROZMAITOŚCI.*

*Anglicy* nakoniec odnieśli znaczne zwycięztwo nad *Birmanami*, co najbardziej przypisać należy śmierci ich wodza *Bundoolasa*. W czasie ostatniej bitwy, było między wojskiem *Birmanów* 17 ogromnych *słoniów*, lecz *taktyka europejska* pokonała i tych straszliwych nieprzyiacioł.—Lord *Somerset* dotychczasowy Wielkorządca Przylądku *Dobrej nadziei*, został przez rząd *Angielski* odwołany, z powodu iż postępował samowolnie.— Podług ostatniej wiadomości z *Presburga*, febra na którą zachorował N. Cesarz *Austrjacki* iuż zupełnie ustała, i Monarcha nawet wyieżdza. — Ciekawość wielu spekulantów iest teraz zwróconą na następną okoliczność. Niegdyś zatonęła *Flotta Hiszpańska*, na okrętach znajdowały się bardzo znaczne summy w gotowych pie-

niądzach; *Anglicy* teraz wyśledzili punkt w którym na dnie morskiem muszą być te *skarby*; utworzyło się towarzystwo które będzie szukać tych skarbów, a połowę zdobyczy zatrzyma sobie, drugą zaś połowę odda rządowi *Hiszpań*: — Okręt z nad brzegów *Lakonji* przybyły, przywiozł wiadomość, że *Jbrahim* zniszczywszy wszystko na równinie *Lakonji* mieczem i ogniem, ku wschodniej stronie się obrócił i przez *Kollokotroniego* dogoniony został. Przyszło do kilkodniowego boiu, w skutku którego *Jbrahim* w góry zapędzony został. *Nicetas* przywiódł *Kollokotroniemu* znaczne posiłki. — Donoszą z *Tiflis*, w pierwszych dniach *Czerwca* mieszkańcy wioski *Jsumplar*, zawisłej od stanowiska *Borczalińsk*, wypędzili na paszę 240 wieprzów na przyległą górę; w przeciągu 2 godzin wszystkie te zwierzęta wyzdychały; nie odkryto dotąd przyczyny tego wypadku. — w *Lionie* pewny znakomity *Wirtuoz* ogłosił Koncert na *Skrzypcach*, oznaczaiąc cenę biletu po 6 franków; w dzień koncertu sala była próżna, gdyż każdemu ta cena zdawała się za droga; ogłosił przeto *Wirtuoz* powtórnie swój koncert zniżaiąc cenę biletu na 3 fr: a cała sala napełnioną była słuchaczami, przeszło przez 2 godziny publiczność czekała na rozpoczęcie koncertu, tak dalece iż z niecierpliwością głośno wołano aby zaczynać, aż nakoniec zamiast *Artysty* okazał się *Gospodarz Hotelu*, oznajmuiąc publiczności iż *Wirtuoz* wyiechał zostawiwszy za kupione bilety pieniądze w kassie, z poleceniem żeby takowe Publiczności natychmiast zwrócone zostały.— Kapitanowie okrętów *Angielscy* płynący w strony północne na połów *Wielorybów*, używaią teraz do tego połowu *rakiet kongrewskich*. — Pewien Urzędnik nazwiskiem *Tolkus* w *Holandji*, posiada w swoim ogrodzie bardzo rzadkiej osobliwości *Drzewo oliwne*, które przywiozł w to mieysce ieden z iego przodków w roku 1520 z okolicy *Jerozolimy*. To drzewo ma 65 stop wysokości, pół 4ty stopy obwodu. — w *Karlsruhe* wynalazł pewny muzyk Jnstrument dęty, który naśladuie głosy 40 rozmaitych zwierząt.—Donoszą z *Wiednia* że iuż od kilku tygodni przykre zimna panuią, z powodu których znaczna liczba ludzi zachorowała. — Pułkownik Adjutant Cesarski *Baron Eskard*, powróciwszy po odbytej Koronacji Cesarzowej z *Presburga*, po kilkodniowej chorobie, umarł. —Po 4 miesięcznem zamknięciu Teatru *na Wiedeniu*, przybyło towarzystwo pod dyrekcją P. *Karola z Munich*, iuż od dnia 15 Sierpn: r: b: grywa ciągle. P. *Karól* nieliczący w to innych wydatków, płaci za lokal i dekoracje 20 dukatów codziennie Hrabiemu *Palfi* właścicielowi Teatru. Częste, a do tego nadzwyczajne przypadki, wydarzały się na tej scenie. i tak w dniu 28 Września w ciągu sztuki pod tytułem *Staberls Rejse Abendtheuer*, kilku główne role graiących Aktorów nagle zachorowało, przezco sztuka nieukończona a tem samem i publiczność nieukontentowana wyjść znagloną była. w Dniu 30 w Traiedji *Agnieszka Bernawerin*, zakłuto konia kawalerzyście na scenie, przez nieostrożność, krew płyneła aż do orkiestry, Kawalerzysta płakał iak dziecko postradawszy ulubionego konia, było to szczególne widowisko. P. *Karol* przymuszony był zapłacić za konia 1200 zł: nazaiutrz nos Dyrektara został skaleczonym przez nadto szybkie spuszczenie zasłony, iednakże Teatr zawsze napełnionym bywa.

z *Warki*. — Dnia 3 b. m. i r. w Mieście Warce w Kościele XX. Franciszkanów, odbyło się Nabożeństwo żałobne przez Znakomite Grono *Duchowieństwa* tak *Swieckiego* iako i *Zakonnego*, za Duszę *Jana Chryzostoma Arciszewskiego* Posessora Wsi Rządowych Wichradz i Niemoiewice, dnia 2 Lipca t. r. w Warszawie zmarłego. Po Mszy S. wielkiej żałobnej, przez WJX. *Millera* Proboszcza z Brzozy mianej, znany

z świattej i pięknej wymowy WJX. *Kanonik Kotowski* Proboszcz z Piaseczna, zupełnie trafny Obraz Cnot zmarłego wystawił. w Poszród licznie zgromadzonej publiczności, obecny temu obrzędowi Religijnemu, gdy wspolnie z wielo osobami mocno rozrzewniony zostałem, powziałem myśl z strony swoiej przyłożyć się do zasłużonego uwielbienia. Idąc zaś za uczuciem swego serca, składam to publiczne świadectwo. *Arciszewski,* godnie wywiązał się swoiej Ojczyźnie, bo dla niej powielekroć mężnie walczył na polu chwały i zostaiąc niegdyś w Pułku Działyńskiego okrył się zaszczytnemi bliznami. Wiernie dopełnił powinności towarzyskiego życia, bo lat 30 i kilka z cnotliwą Żoną swoią *Teressą z Jeziorańskich* przeżył w niezmiennej miłości i niezachwianem poszanowaniu. Wzorowo dochował Charakteru moralnego, bo wszelkie umowy rzetelnością stwierdzał, stosunki sąsiedztwa w pokoiu utrzymywał, Przyiaciołom ciągłą wzaiemnością się wypłacał, a co najważniejszem iest dla serca Człowieka Chrześciańskiego; Bogu Stwórcy swoiemu przez mocną wiarę był wdzięczny i powolny. Dzięki tobie *Zacna Małżonko Arciszewskiego,* którąś iak go niegdy na pobojowisku szukała, abyś okrytemu wielo ranami życie zachować mogła, tak i teraz nieoszczędzałaś kosztów a nawet i łez własnych, abyś iego duszy szczęśliwe i do tego wieczne życie przyszpieszyła. A kiedy cześć zmarłemu oddawana, najlepszym iest dowodem iego cnoty i zasługi; to podpisany łącząc się do wielu osób czczących *Arciszewskiego,* nawet po śmierci, nic więcej nie uczynił, iak tylko prawdę do prawdy przydał. — *Fr. P. J*

## *PRZYIECHALI do WARSZAWY.*

Mirski Włodzi: Xże, z Augustowskiego.—Rembielinski Prezes z Skierniewic. - Fusil Artystka Dram: z Paryża. — Zbierzchowski Edward z Międzyrzyca. — Karwowski Andrzej z Białegostoku. — Falkoni Jenerał z Gu: Grodzień: — Butlerowa Hr: z Broku. — Nakwaski Fran: Kasztelan z Małej wsi. — Ubysz Karól Oby: z Prus. — Zawadzki Anto: Oby: z Łowicza. — Dobrycz Stefan Oby: z Strzałek. — Wisłowski Kapitan z Lubelskiego. —

## *DONIESIENIA.*

Handel Z i e g l e r a i S t u r m a, przy ulicy Senatorskiej poleca się z świeżemi O s t r y g a m i, które wczorajszą pocztą nadeszły.

Ktoby miał do sprzedania wioskę w szacunku 150,000 do 180,000 złp: w Woi: Mazowieckiem, Lubelskiem lub Podlaskiem położoną, zechce uwiadomić o tem W. Cińskiego Patrona, lub JP. Gibasiewicza maiącego Kant o Loterji i Wexlu, obu w Warszawie mieszkaiących, którzy chęć nabycia maiącego wskażą. Ugodzony szacunek będzie wypłacony natychmiast w brzęczącej monecie.

*Sekwestrator Cyrkułu* 5. — W skutek polecenia Urzędu Municypalnego Miasta Stołecz: Warszawy. Zawiadamia Publiczność, iż Dom przy ulicy Złotej z Ogrodem pod N. 1505 stoiący, przez Publiczną Licytacją w d. 17 Listopada r.b. o godzinie 2 z południa, na satysfakcją Podatków skarbowych w iedno roczną dzierżawę wypuszczonym zostanie. Niemniej Plac pusty przy ulicy Waliców pod N. 1114 exystuiący, podobnież na satysfakcją podatków skarbowych zaięty w dniu 21 Listopada r.b. w iedno roczną dzierżawę wypuszczonym zostanie. Licytacje te na gruncie odbyć się maią. Chcący bliższą powziąść wiadomość, zechce się udać do podpisanego Sekwestratora przy ulicy Marszałkowskiej pod Nr 1400 mieszkaiącego. — *Kaczorowski* Sekw: Cyr: 5.

☞ Niżej podpisany ma zaszczyt uwiadomić, iż do handlu iego przy ulicy Wierzbowej pod Nr 614 nadszedł 1szy transport Ostryg. — H. *Velthusen.*

w D. 16 m. i r. b. o godzi: 10 zrana w Warsz: przy ulicy Topol Nr 2816 następuiące ruchomości sprzedane będą, Szafy, Stoły, Łóżka, Kopersztychy, Lustra, Obrazy, Kanapa, Krzesła, Konie, Kary, Łańcuchy żelazne i t: p: a to za za gotowe pieniądze więcej daiącemu.

Fr: R y d e c k i Komornik Sądowy.

Dnia 16 Listopada r.b. o godzi: 10 zrana w domu przy ulicy Szczygłej Nr 2894 sprzedane będą Ruchomości, iakoto; Krzesła, Kanapa, Szafy, Komody, Kantorek, Obrazy, Stoliki, Krzesła iesionowe i olszowe, Stół sklepowy, Lustra itp. Jan *Łabęcki* Komornik p. T.C, W.M.

w Domu przy ulicy Miodowej Nr 481, iest drugie piętro do naięcia od Nowego Roku. Wiadomość tamże.

30 Sztuk Topoli iest do sprzedania; wiadomość u Murgrabiego w domu Petyskusa.

Pewien Francuz w 26 roku, posiadaiący dokładnie ięzyki Francuzki, Rossyjski, Polski, Niemiecki, i mogący przy nauczeniu takowych uczyć także Jeografji, Historji, Arytmetyki i t: p: życzy sobie w nijść w obowiązki Guwernera, Bliższą wiadomość powziąść można u P. Profes: Bernard przy ulicy Krakow: Przedm: pod Nrem 389 w Domu Wizytkowski zwanym.

Zgineła Suczka młoda z gatunku małych Wyżełków, gładka, ciemno kasztanowata, w łaty białe dropiaste, na czole ma gwiazdkę białą. Kto takową odda lub doniesie pod N. 525 przy ulicy Podwale na 1 piętro po prawej stronie, odbierze nagrody R u b l i D z i e s i ę ć.

Wczoraj wyciągnięte Nra 90. 60. 18. 7. 41.

Teatr. We Czwartek 7my raz Opera *Cyrulik Sewilski*